

06

Jún 2021

*Elektronický
informačný*

BULLETIN

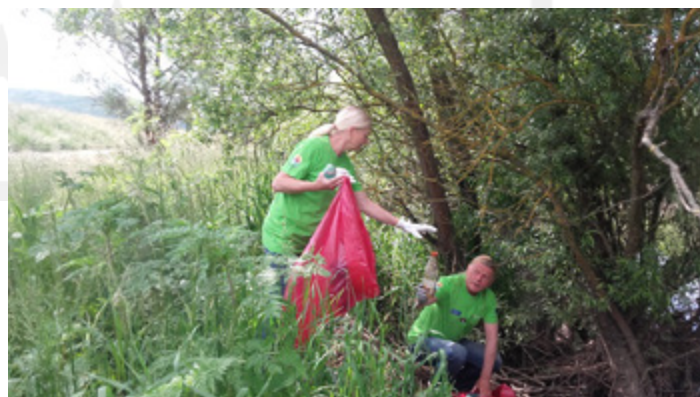

AKTIVITY ED LUČENEC

EKO-DEŇ NA RIEKE IPEĽ

Dňa 05.06.2021 sa za účasti organizátorov podujatia Mesta Lučenec, Europe Direct Lučenec, OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie, Dobrovoľníci Novohradu a Splavuj Ipeľ a širokej verejnosti organizoval EKO-DEŇ na rieke Ipeľ. Cieľom podujatia bolo priblížiť verejnosti potrebu ochrany životného prostredia svojho okolia a podporiť tak ekologické zmysľanie a inšpirovať ich k zmene pohľadu na dnešnú spoločnosť. Podujatie bolo realizované na povodí rieky Ipeľ, ktorá sa nachádza na území Novohradu a je charakteristické existenciou vzácných biotopov. Rieka sa začala aktívne využívať turistami na splavovanie Iplá. Zámerom bolo vyčistenie obidvoch brehov rieky Ipeľ, v smere od vodného diela Kalonda po obec Rapovce, a pripraviť tak územie pred začatím letnej sezóny.

BESEDA "SÚČASNOSŤ A BUDÚCNOSŤ EÚ"

Informačné centrum Europe Direct Lučenec pokračuje vo svojich komunikačných aktivitách na stredných školách. Dňa 07.06.2021 sa uskutočnila beseda so študentmi 2. ročníka Strednej odbornej školy pedagogickej v Lučenci na tému "Súčasnosť a budúcnosť EÚ". Cieľom podujatia bolo zvýšiť všeobecnú informovanosť o EÚ a o aktuálnom dianí v EÚ medzi študentmi. Počas besedy sa prezentovali témy ako história EÚ, benefity pre Slovensko po vstupe do EÚ, 6 cieľov novej Eu-

rópskej komisie pre roky 2019-2024, Plán obnovy pre Európu a Slovensko, nové programovacie obdobie.

Študenti počas besedy mohli vyjadriť aj svoj názor, aká by mala byť Európska únia v budúcnosti

NOVINKY Z EÚ

DPH PRI NÁKUPOCH ONLINE – JEDNODUCHŠIE A TRANSPARENTNEJŠIE PRAVIDLÁ

Nové pravidlá reagujú aj na potrebu zjednodušiť život tak kupujúcim, ako aj obchodníkom. Budú sa týkať online predávajúcich a elektronických trhovísk/platforiem v EÚ aj mimo nej, poštových služieb a kuriérov, colných a daňových správ a spotrebiteľov.

Čo sa zmení?

Od 1. júla 2021 začne platiť niekoľko zmien spôsobu účtovania DPH z online predaja bez ohľadu na to, či spotrebiteľia nakupujú od obchodníkov v EÚ alebo mimo EÚ:

V súčasnom systéme je tovar v hodnote menej ako 22 eur dovezený do EÚ spoločnosťami z krajín mimo EÚ oslobodený od DPH – toto oslobodenie od dane sa zruší. DPH sa bude účtovať na všetok tovar vstupujúci do EÚ – rovnako ako na tovar predávaný podnikmi z EÚ. Štúdie a skúsenosti ukázali, že toto oslobo-

denie od dane sa zneužíva. Bezzásadoví predávajúci z krajín mimo EÚ nesprávne označovali zásielky tovaru, napr. smartfónov, aby profitovali z tohto oslobodenia. Táto medzera umožňuje týmto spoločnostiam umelo znižovať ceny oproti konkurentom v EÚ. V dôsledku takýchto podvodov prichádzajú štátne pokladnice krajín EÚ odhadom o 7 miliárd eur ročne, výsledkom čoho je väčšie daňové zaťaženie ostatných daňovníkov.

Predávajúci v elektronickom obchode musia mať v súčasnosti registráciu na účely DPH v každom členskom štáte, v ktorom majú obrat nad určitý celkový limit, ktorý sa v jednotlivých krajinách líši. Od 1. júla sa tieto rôzne limity nahradia jedným spoločným limitom EÚ vo výške 10 000 eur, pri presiahnutí ktorého sa DPH musí zaplatiť v členskom štáte, kam sa tovar dodáva. Online

predávajúci sa môžu po novom zaregistrovať na elektronickom portáli s názvom „jednotné kontaktné miesto“ (One Stop Shop), kde môžu vybaviť všetky svoje povinnosti týkajúce sa DPH pri predaji v celej EÚ. Má to zjednodušiť činnosť týchto spoločností a uľahčiť im predaj do iných členských štátov. Limit vo výške 10 000 eur sa už od roku 2019 uplatňuje pri elektronických službách predávaných online.

253 MILIÓNOV EUR V RÁMCI REACT-EU PRE SLOVENSKO, ESTÓNSKO A ŠVÉDSKO

Európska komisia poskytne Slovensku, Estónsku a Švédsku celkovo takmer 253 miliónov eur úpravou troch operačných programov **Európskeho sociálneho fondu (ESF)** a **Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD)** v rámci programu **REACT-EU**. Tieto zmeny a doplnenia OP pomôžu dotknutým členským štátom a regiónom riešiť hospodárske a sociálne dôsledky pandémie koronavírusu a podporiť spravodlivú ekologickú a digitálnu obnovu. Slovensko dostane do OP FEAD ďalších 19 miliónov eur na poskytovanie potravinových balíkov približne 72 000 ľuďom v núdzi ročne do roku 2023. REACT-EU je

REACT-EU

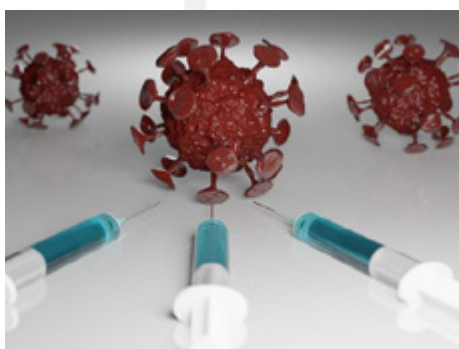

súčasťou programu **NextGenerationEU** a v priebehu rokov 2021 a 2022 poskytuje dodatočné finančné prostriedky vo výške 50,6 miliardy eur (v bežných cenách) na programy politiky súdržnosti. Opatrenia sa zameriavajú na pod-

poru odolnosti trhu práce, pracovných miest, malých a stredných podnikov a rodín s nízkymi príjmami, ako aj na vytvorenie budúcich základov zelenej a digitálnej transformácie a udržateľnej sociálno-ekonomickej obnovy.

EUROBAROMETER: AKTUÁLNY POSTOJ EURÓPANOV A SLOVÁKOV K OČKOVANIU PROTI COVID-19

68 % Slovákov a 64 % Európanov súhlasí s tvrdením, že očkovanie je nástrojom, ktorý pomôže ukončiť pandémiu. Vyplýva to z výsledkov najnovšieho rýchleho prieskumu Eurobarometra 484:

„Postoje k očkovaniu“, ktorého sa v máji zúčastnilo viac ako 26 tisíc Európanov z 27 členských krajín. Takmer polovica, z tisíc slovenských respondentov patrí

do skupiny ľudí, ktorí už sú zaočkovaní alebo sa chcú dať zaočkovať niekedy počas roku 2021. Eurobarometer analyzoval aj jednotlivé postoje, prečo je v rámci EÚ krajín neochota ľudí dať sa zaočkovať.

Podľa výsledkov viac ako 6 z 10 z Európanov (63 %) si myslia, že vakcíny proti COVIDU-19 neboli ešte dostatočne otestované, 57 % opýtaných sa bojí vedľajších účinkov týchto vakcín a 30 % opýtaných v EÚ pochybuje o ich účinnosti. Pričom 2 z 10 občanov EÚ všeobecne odmietajú akékoľvek očkovanie.

Prieskum sa pýtal respondentov aj na ich hodnotenie účinnosti vakcinačných stratégií. Podľa

výsledkov je iba 26 % Slovákov spokojných s ich národnou očkovacou stratégiou. Slováci sú spokojnejší s tým, ako zvládli očkovaciu stratégiu inštitúcie EÚ – spokojných je 40 % opýtaných Slovákov. Európska únia si kladie za cieľ starať sa o zdravie Európanov. Prezentuje vakcinačnú kampaň, zabezpečuje dodávky vakcín, ako aj schvaľovanie jednotlivých vakcín. Eurobarometer analyzoval, ako na Slovensku vnímajú *pozíciu EÚ v rámci zabezpečovania vakcín proti COVIDU-19*. V priemere 66 % opýtaných Slovákov si myslí, že EÚ zohráva strategickú úlohu v rámci zabezpečovania vakcín proti COVID-19, zatiaľ čo 25 % opýtaných s tým nesúhlasí (EÚ 19 %).

VIAC AKO 453 MILIÓNOV EUR PRE SLOVENSKO A FRANCÚZSKO NA VYROVNANIE SA SO SOCIÁLNYMI A EKONOMICKÝMI DÔSLEDKAMI KORONAKRÍZY

Európska komisia schválila úpravu piatich operačných programov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Európskeho sociálneho fondu (ESF) pre Slovensko a Francúzsko v rámci plánu REACT-EU, čím ich navýšila o celkovo viac ako 453

miliónoch eur. Tieto úpravy operačných programov pomôžu krajinám vyrovnáť sa s dôsledkami pandémie koronavírusu, položia základy pre zelenú a digitálnu obnovu a podporia tých najzraniteľnejších v našej spoločnosti. Na Slovensku pomôže navýšenie operačného programu „Efektívna verejná správa“ o 85,3 milióna eur zmenšiť tlak na zdravotný systém krajiny. Pre 62 000 doktorov, zdravotných sestier a iných pracovníkov v prvej línii to znamená kompenzáciu za prácu nad rámec štandardných hodín počas pandémie. V ďalšom kroku Slovensko plá-

nuje rozdeliť finančné prostriedky ESF na vybudovanie odolnosti verejnej správy v reakcii na pandemické opatrenia. REACT-EU je súčasťou [NextGenerationEU](#) a ponúka ďalšie finančné krytie pre programy politiky súdržnosti vo výške 50,6 miliardy eur (v bežných cenách) počas rokov 2021 a 2022. Opatrenia sú zamerané na podporu odolnosti pracovného trhu, pracovných miest, MSP a rodín s nízkym príjmom, ako aj na položenie nadčasových základov pre zelené a digitálne zmeny a udržateľnú sociálno-ekonomickú obnovu.

ROZPOČET EÚ NA ROK 2022 SA ZAMERIA NA URÝCHLENIE OBNOVY A TRANSFORMÁCIE EURÓPY

Európska komisia navrhla rozpočet EÚ na rok 2022 vo výške 167,8 miliardy eur, ktorý má byť doplnený o približne 143,5 miliardy eur vo forme grantov v rámci nástroja NextGenerationEU. Synergie medzi rozpočtom a nástrojom umožnia zmobilizovať značné investície na podporu hospodárskej obnovy, zabezpečenie udržateľnosti a vytváranie pracovných miest. Rozpočet bude uprednostňovať zelené a digitálne výdavky, aby bola Európa odolnejšia a pripravená na budúcnosť. Rozpočet odráža politické priority Európy. Návrh rozpočtu na rok 2022 je súčasťou [dlhodobého rozpočtu Únie](#) a jeho cieľom je premeniť priority Únie na konkrétne ročné ciele.

V AKEJ VODE SA V EURÓPE I NA SLOVENSKU KÚPEME?

Kvalita vody na kúpanie v Európe zostáva vysoká. Tento pozitívny trend je výsledkom viac než 40-ročnej tvrdej práce zanietovaných odborníkov, vzájomnej spolupráce, uplatňovania [smernice EÚ o vode určenej na kúpanie](#) i neustáleho monitorovania lokalít, ktoré pomáha identifikovať oblasti, kde sú potrebné konkrétne kroky. Výročná správa Európskej environmentálnej agentúry a Európskej komisie o vode na kúpanie uvádza, že v roku 2020 splnilo tie najprísnejšie normy EÚ na „výbornú“ kvalitu vody takmer 83 % európskych lokalít na kúpanie. Na Slovensku bolo hodnotených 32 lokalít na kúpanie. 87,5 % slovenských monitorovaných lokalít je v súlade s normami minimálnej kvality vôd na kúpanie stanovených v smernici, a preto sú klasifikované ako „dostatočné“ alebo lepšie. Výbornú kvalitu preukázalo 18 slovenských lokalít (56,3 %), dobrú kvalitu má 7 lokalít a dostačujúcu majú tri. Žiadna zo slovenských lokalít v roku 2020 nebola hodnotená ako nevyhovujúca („poor quality“).

ÚNIA SCHVÁLILA DIGITÁLNY COVID PREUKAZ EÚ

Predsedia troch inštitúcií EÚ, Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie, sa zúčastnili na oficiálnom podpísaní nariadenia o digitálnom COVID preukaze EÚ, čím zavŕšili legislatívny proces. Podpísania sa zúčastnili predseda EP David Sassoli, predsedníčka EK Ursula von der Leyenová a portugalský premiér António Costa. Cieľom digitálneho COVID preukazu EÚ je uľahčiť voľný pohyb v rámci EÚ počas pandémie COVID-19. Všetci Európania majú aj bez preukazu právo na voľný pohyb, ale držitelia preukazu budú mať cestovanie ľahšie, pretože sa na nich nebudú uplatňovať obmedzenia, ako je karanténa. Členské štáty nezavedú pre držiteľov digitálneho COVID preukazu EÚ ďalšie cestovné obmedzenia, pokiaľ takéto opatrenia nebudú potrebné a primerané v záujme ochrany verejného zdravia. Komisia sa okrem toho zaviazala zmobilizovať 100 miliónov eur v rámci nástroja núdzovej podpory

na podporu členských štátov pri zabezpečovaní cenovo dostupných testov. Nariadenie sa bude uplatňovať 12 mesiacov od 1. júla 2021.

Digitálny COVID preukaz EÚ bude:

- zahŕňať očkovanie proti CO-

VID-19, testovanie a prekonanie ochorenia,

- bezplatné a dostupné vo všetkých jazykoch EÚ,
- k dispozícii v digitálnom a papierovom formáte,
- zabezpečené a bude obsahovať digitálne podpísaný kód QR.

GRANTY V SR A EÚ

NOVÉ VÝZVY PROGRAMU KREATÍVNA EURÓPA NA PODPORU KULTÚRY

Je tu ďalšia príležitosť pre rozvoj kultúry. Európska komisia zverejnila výzvy, ktoré môžu využiť kultúrne a kreatívne sektory. Zistíte o nich viac.

Európska komisia uverejnila ďalšie výzvy pre kultúrne a kreatívne sektory v rámci programu **Kreatívna Európa**, pričom im sprístupnila celkovú sumu 88 miliónov eur. Z tohto projektu sa pokryjú projekty európskej spolupráce v oblasti kultúry, obehu a zvýšenej rozmani-

tosti európskych literárnych diel a poskytnú sa príležitosti na odbornú prípravu a vystúpenia pre mladých hudobníkov.

Práve kultúra patrí medzi odvetvia najviac zasiahnuté pandémiou a po ukončení pandemických opatrení je potreba zamerať sa na udržateľné obnovenie kultúrnych aktivít a miest. Výzvy sa okrem iného zameriavajú na európsku umeleckú spoluprácu a inovácie na témy, ako je zapojenie publika, digitalizácia

sociálnej súdržnosti a príspevok k **európskej zelenej dohode**. Výzva venovaná európskym platformám osobitne prispeje k zviditeľneniu, programovaniu a propagácii novovznikajúcich umeleckých projektov.

Organizácie, ktoré majú záujem, môžu predkladať žiadosti do konca augusta a septembra (v závislosti od konkrétnej výzvy).

Zoznam výziev nájdete na: <https://ec.europa.eu/culture/calls>